

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocata Covganeț Ludmila în numele inculpatei și de inculpată, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, în cauza penală privind-o pe

TOMAȘCIUC Violetta XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX, fără viză de reședință.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.09.2019 – 20.01.2020;

Instanța de apel: 28.05.2020 – 23.06.2020;

Instanța de recurs: 22.08.2020 – 21.10.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoreiei Chișinău, sediul Buiucani, din 20 ianuarie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Tomașciuc Violetta a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei.

Acțiunea civilă în procesul penal înaintată de către Laur Natalia împotriva lui Tomașciuc Violetta, s-a admis în principiu, însă asupra cuantumului despăgubirilor convenite urmând să hotărască instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Tomașciuc Violetta la 22.05.2019, în jurul orei 12.00, acționând în calitate de autor, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane în privința cărora cauza penală a fost disjungată, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane prin acces liber, au urmărit-o pe Laur Natalia care stătea pe o bancă amplasă pe trotuarul părții pare a XXXXX, împărțind în prealabil rolurile între ei, în timp ce persoanele în privința cărora cauza penală a fost disjunsă supravegheau locul aflării bunurilor părții

vătămate în scopul înlăturării obstacolelor, s-a apropiat de bancă și pe ascuns a sustras o geantă de damă de culoare neagră în valoare de 4000 lei în care se afla o pereche de chei de la autoturism, o pereche de chei de la apartament, portmoneu de culoare roz în cu acte personale în valoare 2000 lei, bani în sumă de 2000 lei și 300 euro echivalentul a 6004 lei, pe care a ascuns-o sub haină.

În continuare Tomașciuc Violetta, conform înțelegerii prelabile s-a apropiat de persoanele în privința cărora cauza penală a fost disjunsă și s-au deplasat în unu din blocurile învecinate unde au început a împărți bunurile sustrase, când au fost reținuți de către colaboratorii MAI.

În urma acțiunilor ale lui Tomașciuc Violetta și a altor persoane, în privința cărora cauza a fost dejunsă, părții vătămate Laur Natalia i-a fost cauzată o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 14.004 lei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către inculpată și de avocatul Ludmila Covganeț în numele inculpatei, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoriei Chișinău.

3.1 Inculpata în apelul său a solicitat revizuirea cauzei, dânsa să fie achitată sau să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă non privativă de libertate, invocând că a restituit lucrurile sustrase părții vătămate.

3.2 Avocatul Ludmila Covganeț în numele inculpatei în apel a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea în această parte a unei noi decizii prin care inculpatei să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă.

În motivarea cererii de apel a invocat că instanța de fond la aplicarea pedepsei pe un termen de 6 luni închisoare cu executare în penitenciar pentru femei, nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 84 Cod penal, aplicându-i o pedeapsă inechitabilă. Consideră că instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea aspră în raport cu factorii determinanți și importanți ai cauzei și anume: inculpata a conștientizat pericolozitatea acțiunilor sale și a consecințelor generale, a recunoscut vina integral.

Remarcă apărătorul că inculpata se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului psihiatru, narcolog, se căiește sincer de cele săvârșite, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, consideră că corijarea și reeducarea inculpatei este posibilă și cu aplicarea unei pedepse mai blânde.

Consideră că aplicarea în privința inculpatei a unei pedepse mai blânde va asigura aplicarea unei pedepse echitabile, condiționând gradul influenței pedepsei asupra corectării și reeducării inculpatei.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, apelurile inculpatei și a avocatului Ludmila Covganeț în numele inculpatei au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că, inculpata a săvârșit anume infracțiunea incriminată.

S-a remarcat că din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că acestea sunt suficiente pentru a constata că faptele există, constituie infracțiunea prevăzută de art. 186 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, a fost săvârșită de inculpată și sunt de natură să permită stabilirea pedepsei, iar personalitatea inculpatei susceptibilă de a fi supusă răspunderii penale.

Mai mult, cauza a fost judecată în baza prescripțiilor din art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală, inculpata declarând că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, și în asemenea caz, după adoptarea încheierii privind admiterea cererii de judecare în această ordine, părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă, sub aspectul individualizării pedepsei, inculpatul neputând renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate, în vederea contestării circumstanțelor de drept constatate în actul de învinuire.

Potrivit apelurilor declarate atât de inculpata cât și avocatul Ludmila Covganeț în numele inculpatei, sentința este contestată în partea stabilirii și individualizării pedepsei, solicitându-se aplicarea unei pedepse non privative de libertate.

La stabilirea și individualizarea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de faptul că infracțiunea imputată inculpatei este o infracțiune mai puțin gravă, de faptul că aceasta și-a recunoscut integral vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, precum și de condițiile de viață a familiei acesteia. De asemenea, prima instanță a reținut că pedeapsa sub formă de închisoare în limitele sancțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) din Codul penal, va atinge scopul pedepsei prevăzut în art. 61 Cod penal, or inculpata și-a a recunoscut vinovăția, regretă de cele comise.

Instanța de apel a considerat că este întemeiată concluzia primei instanțe, potrivit căreia aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare inculpatei reprezintă o individualizare corectă a pedepsei, în raport cu gradul de pericol social al infracțiunii analizate, dar și cu circumstanțele personale ale inculpatei.

La caz, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatei, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, precum și cel de înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, a considerat neîntemeiate alegațiile titularilor dreptului de apel în aplicarea unei pedepse non privative de libertate.

Cu referire la cerința inculpatei cu privire la achitarea acesteia pentru comiterea infracțiunii incriminate, instanța a respins ca neîntemeiată, deoarece, însăși inculpata și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei în ordinea procedurii simplificate, căindu-se sincer de fapta comisă, totodată

aceasta solicită aplicarea unei pedepse non privative de libertate, prin urmare, inculpata nu diferențiază care este sensul unei sentințe de achitare.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Covganeț Ludmila în interesele inculpatei și inculpata au atacat-o cu recurs ordinar, solicitând casarea deciziei.

6.1 Avocatul Covganeț Ludmila în interesele inculpatei a înaintat recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatei să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă.

În motivare recurenta a indicat că, instanțele au aplicat o pedeapsă prea aspră în privința inculpatei, ori din materialele cauzei și din caracteristica inculpatei este posibilitatea corijării inculpatei fără executarea reală a pedepsei. Aplicarea pedepsei sub formă de amendă va asigura aplicarea unei pedepse echitabile și reeducarea inculpatei.

Instanța de apel, în opinia recurente, nu a analizat obiectiv circumstanțele cauzei, nu a ținut cont de principiul individualizării pedepsei penale, nu a respectat cerințele art. 6 CEDO, nu s-a expus din care motive a aplicat pedeapsă aspră, deoarece în cauză nu s-au găsit impedimente pentru aplicarea unei pedepsei mai blânde.

6.2 Inculpata a înaintat recurs ordinar, fără a invoca prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând casarea totală a deciziei și pronunțarea noi hotărâri cu aplicarea art. 90 Cod penal.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursurilor avocatului și a inculpatei, menționând că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.*

8.1 Din conținutul cererii de recurs al avocatei, instanța constată că, în esență,

recurenta, făcând trimitere la erorile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, pledează pentru casarea parțială a hotărârilor instanțelor de fond, din motiv că, în opinia sa, la caz, nu a fost individualizată corect pedeapsa în privința inculpatei, mai mult, chiar în contradicție cu prevederile legale.

În același timp, instanța de recurs constată că, recurenta este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțe, precum și cu încadrarea juridică a faptelor reținute în sarcina inculpatei, respectiv în această parte Colegiul nu se va expune.

Într-un prim aspect, instanța de recurs ține să consemneze că găsește vădit nefondate criticele recurente în partea ce ține de individualizarea greșită a pedepsei penale aplicate față de inculpată, această concluzie fiind rezultată din însăși scopul pedepsei penale stipulat în art. 61 Cod penal de legislator, potrivit căruia pedeapsa este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare aplicată în privința condamnaților, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea infractorilor, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestora, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

În cauza deferită judecării, se constată că, potrivit sentinței adoptate în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpata a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 6 luni închisoare în penitenciar pentru femei.

Având în vedere că criticile date sunt invocate și la etapa judecării prezentului recurs, Colegiul, în subsidiar, verificând în această parte hotărârile contestate, enunță că soluția instanțelor privitor la individualizarea pedepsei, este legală, întemeiată și urmează a fi menținută.

În speță, instanța de apel, a răspuns la toate alegațiile formulate de partea apărării în vederea motivării soluției de respingere a solicitării privind aplicarea unei pedepse mai blânde sub formă de amendă în privința inculpatei. Instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și aceasta cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de avocata Covganeț Ludmila în numele inculpatei, ca nefondat.

De asemenea, tot aici urmează a se menționa că poziția apărării privitor la greșita individualizare a pedepsei penale aplicate în privința inculpatei, nu poate în sine să ducă la casarea hotărârilor judecătorești recurate, dacă aceasta nu este fundamentată pe circumstanțe de fapt și de drept incidente cauzei, de natură să schimbe soluția adoptată.

Titularul cererii de recurs pretinde că pedeapsa pentru infracțiunile comise de

inculpată este una prea aspră, reieșind din faptul că a recunoscut vina, deci și-a asumat responsabilitatea pentru ceea ce a săvârșit, conștientizând gravitatea celor comise și căindu-se sincer de acțiunile sale. Totodată, avocata pledează pentru stabilirea unei pedepse sub formă de amendă lui Tomașciuc Violetta, dat fiind că în speță sunt prezente mai multe circumstanțe de natură să-i atenueze pedeapsa și legea prevede exhaustiv pedepse alternative închisorii, adică amenda.

Față de cele ce preced, se notează că, cauza dată a fost judecată în procedura simplificată reglementată de art. 364¹ Cod de procedură penală, iar potrivit alin. (8) al acestei norme, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere, beneficiază de o reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de o reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Aici, este adusă în discuție de către partea apărării, atât la etapa judecării apelului, cât și a recursului, problema coexistenței circumstanțelor de natură să atenueze pedeapsa penală, referindu-se la aceea că inculpata și-a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele săvârșite, conștientizând gravitatea faptelor comise.

Din actele cauzei se constată că, la individualizarea pedepsei instanța de fond a ținut cont de faptul că infracțiunea imputată este o infracțiune mai puțin gravă, inculpata anterior a fost condamnată, antecedentele penale fiind stinse, și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii, precum și condițiile de viață ale acesteia. Deci, în atare circumstanțe nu pot fi reținute argumentele precum că inculpata a conștientizat gravitatea infracțiunii comise, iar aplicarea față de acesta a unei pedepse sub formă de amendă, va duce la corectarea ei.

8.2 Potrivit cererii de recurs a inculpatei, recurenta critică decizia contestată în latura pedepsei aplicate, considerând-o prea aspră, solicitând în acest sens numirea unei pedepse cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

După cum s-a menționat supra, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată în latura pedepsei, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat.

Solicitarea recurentei privind aplicarea în privința sa a suspendării condiționate a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal, este neîntemeiată, or, doar faptul că acesta nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de judecată, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca temei pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative de libertate.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.*

În speță, Tomașciuc Violetta a comis infracțiuni mai puțin gravă prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, pentru care sancțiunea prevede *amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de până la 4 ani*, respectiv, aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate instanța o poate restricționa și mai mult ca atât, inculpata a beneficiat de reducere a pedepsei, luându-se în considerație prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, reieșind din faptul că a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

De menționat că, recursul depus de inculpată face trimitere la cerința depusă de avocata Covganeț Ludmila, privind aplicarea amenzii, ce se contrazice cu cerințele indicate în recurs.

Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocata Covganeț Ludmila în numele inculpatei și de inculpată, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, în cauza penală privind-o pe TOMAȘCIUC Violetta XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 noiembrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion